

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară 6: *Educație și competențe*

Prioritatea de investiții: 10.i

Obiective specifice: 6.4, 6.6

Titlu proiect: *“Acces la programe de educație și formare profesională pentru tinerii și adulții din județul Dolj care au părăsit timpuriu școala (I)”*

Cod SMIS 2014+: 135711

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii

de Lucian Blaga

- modernismul-

Activități de tip „A doua șansă – învățământ secundar inferior”

Modulul II: Cuvântul și textul

Expert curriculum limba română: Prof. Alina Felicia DUMITRU

Număr de ore: 5 ore TC

Poezia *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* de Lucian Blaga face parte din seria artelor poetice moderne ale literaturii române interbelice, alături de *Testament* de Tudor Arghezi și *Joc secund* de Ion Barbu. Poezia este așezată în fruntea primului său volum *Poemele lumii* (1919) și are rol de program literar, realizat cu mijloace poetice.

Opera este o artă poetică, deoarece autorul își exprimă propriile idei despre poezie și despre rolul poetului din perspective unei estetici moderne.

Poezia aparține direcției moderniste deoarece discursul liric redă aspecte ale **filosofiei lui Blaga**. Poezia ilustrează influențele **expresionismului**: exacerbarea eului creator, sentimentul absolutului, interiorizarea și spiritualizarea peisajului, tensiunea lirică.

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii sintetizează viziune blagiană despre lume, care implică o dublă perspectivă: poetică și filosofică, dată de formația autorului, singurul poet român cu sistem filosofic propriu. Din această colaborare a avut de câștigat atât poezia cât și filosofia. Poezia a dobândit un caracter reflexiv, iar filosofia un limbaj metaforic.

Sistemul filosofic al lui Blaga are la bază conceptul de **mister**, asupra căruia se exercită două tipuri de cunoaștere: paradisiacă și luciferică.

Cunoașterea paradisiacă este una de tip logic, rațional, se bazează pe gândirea științifică, este o cercetare minuțioasă care distruge misterul.

Cunoașterea luciferică, de tip poetic, intuitiv este are drept scop sporirea și potențarea misterului cu ajutorul imaginației și al creației poetice.

Optând pentru cunoașterea luciferică, poetul desemnează propria cale: adâncirea misterului și protejarea tainei prin creație.

Tema poeziei este atitudinea poetică în fata marilor taine ale Universului: cunoașterea lumii în planul creației poetice este posibilă numai prin iubire.

Poezia este o meditație confesivă asupra destinului creatorului în lume. Discursul liric se organizează în jurul **motivului central, lumina**, metaforă emblematică pentru opera poetică blagiană.

Titlul este o amplă **metafora revelatorie**¹ care semnifică ideea cunoașterii luciferice. Pronumele *eu* este așezat orgolios în fruntea primei poezii din primul volum. Verbul la forma negativă *nu strivesc* exprimă refuzul cunoașterii de tip rațional. Metafora *corola de minuni a lumii*, imagine a perfecțiunii, semnifică prin ideea de cerc, misterele Universului.

Titlul este reluat în **incipitul poeziei**, ca prim vers.

Compozițional, poezia are trei secvențe poetice, organizate în jurul relației de opoziție dintre *lumina mea* și *lumina altora*

Prima secvență exprimă concentrat, cu ajutorul verbelor la forma negativă (*nu strivesc, nu ucid*), refuzul cunoașterii logice, raționale. Metafora *calea mea* reprezintă destinul poetic asumat. Ultimul vers al secvenței, *în flori, în ochi, pe buze ori morminte*, exemplifică prin enumerație, câteva concretizări ale misterelor: viață și moarte, vegetal și uman, ființă și neființă.

A doua secvență, mai amplă, pune în antiteză cele două concepte fundamentale: cunoașterea paradisiacă și luciferică, pe baza unor relații de opoziție: *eu-alții, lumina mea- lumina altora*.

Lumina altora exprimă cunoașterea paradisiacă de care eul liric se detașează cu fermitate. Violența verbului *sugrumă* este sugestivă pentru consecințele pe care le-ar avea distrugerea misterului, metaforic numit *nepătrunsul ascuns/în adâncimi de întuneric*.

Antiteza este marcată și grafic. Conjunția adversativă *dar*, reluarea pronumelui personal *eu*, verbul la persoana I *sporesc*, reafirmă opțiune poetului pentru cunoașterea luciferică.

Ampla comparație așezată între liniile de pauză funcționează ca o construcție explicativă. Astfel cunoașterea pe care poetul o aduce în lume prin creația sa este asemănată cu lumina lunii, care, în loc să lămurească misterele nopții, le sporește: *și-ntocmai cum cu razele ei albe luna/ nu micșorează, ci tremurătoare/măreste și mai tare taina nopții,/ așa îmbogățesc și eu întreaga zare...* Poetul ocrotește și potențează misterele lumii: *asa îmbogățesc și eu întunecata zare/ cu largi fiori de sfânt mister/ și tot ce-i ne-nțeles/ se schimbă-n neînțelesuri și mai mari/ sub ochii mei*

În **secvența a treia** este stabilită și mai clar diferența dintre cele două tipuri de cunoaștere: Cea care are forța de a deforma și chiar de a ucide este, în viziunea blagiană mintea, în timp ce cunoașterea poetică este un act de contemplație și de iubire.

Finalul poeziei are rol de concluzie: *căci eu iubesc/ și flori și ochi și buze și morminte*.

Sursele expresivității se regăsesc la fiecare nivel al limbajului poetic.

La nivel morfosintactic, repetarea pronumelui personal *eu* de șase ori, susține caracterul confesiv și evidențiază relația dintre eul liric și lume. Verbele folosite la timpul prezent reliefează prezent gnomic, etern. Conjunția *și* prezintă în zece poziții conferă cursivitate discursului liric.

La nivelul lexico-semantic se observă o terminologie abstractă, împrumutată din sfera cosmicului și a naturii. Cuvintele cu sens denotativ aproape lipsesc iar cele cu sens conotativ creează un limbaj metaforizat și intelectualizat.

Câmpul semantic al misterului este realizat prin termeni cu valoare de metafore revelatorii: *tainele, nepatrunsul ascuns, întunecata zare, sfânt mister*, etc. Prin serii antonimice poetul se definește în contradicție cu ceilalți: *lumina mea-lumina altora*.

Din punct de vedere al versificației, poezia este alcătuită, din 20 de versuri libere, cu metrică variabilă și cu măsura inegală. Ritmul interior redă fluxul ideilor și frenezia sentimentelor. Eufonia versurilor sugerează amplificarea misterului. Forma modernă a poeziei o cale directă de transmitere a ideilor poetice.

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii de Lucian Blaga este o artă poetică modernă, interesul autorului fiind deplasat de la principiile tehnii poetice la relația poet-lume și poet-creație.

ⁱ **În plan literar**, cunoașterea se articulează pe două tipuri de metafore: *plasticizante și revelatorii*, teoretizate de poet în studiul **Geneza metaforei**. Metaforele plasticizante relevă fapte, idei care aparțin lumii reale, fără să aduca un plus de semnificație. Metaforele revelatorii arată misterul din fapte, lucruri și idei.